

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยจำแนกความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ปัจจัยทั้ง 6 ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ด้านเชาวน์ปัญญา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่สามารถจำแนกนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงและนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ มีจำนวน 2 ปัจจัย เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการอบรมเลี้ยงดู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอีก 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และด้านเชาวน์ปัญญา ไม่สามารถจำแนกนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงและต่ำได้ เพราะทั้ง 4 ปัจจัยมีค่าวิลค์ แลมเบิดา ที่มีค่ามากซึ่งอำนาจในการจำแนกจะน้อยลงหรือจำแนกไม่ได้
3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถสร้างสมการในการจำแนกกลุ่มได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y = -18.228 + 1.870(X_1) + 2.802 (X_2)$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z_Y = 0.519(ZX_1) + 0.666(ZX_2)$$

การทดสอบนัยสำคัญของสมการจำแนกประเภทของกลุ่มมีค่าสหสัมพันธ์คาร์โนนิกอล เท่ากับ 0.907 และค่าวิคัล แลมป์ดา เท่ากับ 0.178 และไคสแควร์ (Chi-Square) เท่ากับ 373.265 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสมการที่ได้มีอำนาจจำแนกกลุ่มได้

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความฉลาดทางอารมณ์ในกลุ่มนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูง และกลุ่มนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ พบว่าปัจจัยทั้ง 6 ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดู บุคลิกภาพ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เชาวนปัญญา เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่ว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์นักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูง กับนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ มีความแตกต่างกัน และเป็นที่ยืนยันว่าปัจจัยทั้งหมดที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ทุกตัว เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและมีความสัมพันธ์ต่อความฉลาดทางอารมณ์จริง
2. ผลการวิเคราะห์จำแนกประเภทปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงและนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ จำแนกได้ 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความฉลาดทางอารมณ์อย่างน้อย 1 ปัจจัย สามารถจำแนกนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงและนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำได้ และอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ได้ดังนี้

ปัจจัยด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ ที่สามารถจำแนกกลุ่มความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงและมีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยในครั้งนี้ได้ทราบว่างปัจจัยด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งทำให้บุคคลที่ชอบใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทางที่ถูกมีความสัมพันธ์ทางบวกก็จะมีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์สูงตามไปด้วย แต่ถ้าบุคคลใดที่มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีในทางลบใช้ในทางที่ไม่ถูกหรือไม่เหมาะสมก็จะมีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ทางลบ และอีกประการหนึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนจากระบบแห่งชาติไปเป็นเศรษฐกิจโลก ที่ทำให้ระบบเศรษฐกิจของโลกผูกพันกับทุกประเทศ ความเชื่อมโยงของเครือข่ายสารสนเทศทำให้เกิดสังคมโลกาภิวัตน์ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของวชิราพร พุ่มบานเย็น (2545 : 48) กล่าวว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้การค้นคว้าหาข้อมูลทางด้านการศึกษาง่ายขึ้น และกว้างขวางไร้ขีดจำกัดผู้เรียนมีความสะดวกมากขึ้นในการค้นคว้าวิจัยต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้มีความคล่องตัว และสะดวกรวดเร็วมากขึ้น กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันก็สามารถทำได้หลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกันหรือใช้เวลาน้อยลง ในการดำเนินธุรกิจจะทำให้มีการแข่งขันกันระหว่างธุรกิจมากขึ้น ทำให้ต้องมีการพัฒนาองค์กรเพื่อให้ทันกับข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา ทำให้ประเทศชาติมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อัตราการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะการติดต่อสื่อสารที่เจริญก้าวหน้าและทันสมัยในปัจจุบันทำให้โลกเราเป็นโลกไร้พรมแดน มีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการทำงานมากขึ้น และงานบางอย่างที่มนุษย์ไม่สามารถทำได้ก็มีการใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาทำงานแทน เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทที่สำคัญในทุกวงการ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโลกด้านความเป็นอยู่ สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การแพทย์ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การเมือง มีความเกี่ยวข้องกับทุก ๆ ด้านตลอดจนการวิจัยและการพัฒนาต่าง ๆ ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีทั้งผลดีและผลเสียต่ออารมณ์ ซึ่งถ้าเราใช้งานในทางที่ผิด ไม่รู้จักโทษหรือคุณประโยชน์ของมัน ไม่จำกัดเวลาในการเล่นก็จะทำให้อารมณ์ของบุคคลนั้นเปลี่ยนไปในทางที่แย่ลง เช่น จะเป็นคนหงุดหงิดง่าย อารมณ์แปรปรวนบางคนอาจจะซึมเศร้า จนกลายเป็นอารมณ์ทางจิตต้องพบจิตแพทย์ ส่วนคนที่รู้จักโทษรู้จักประโยชน์ ใช้เวลาที่พอเหมาะกับการเล่นอินเทอร์เน็ต ไม่ไปคลุกคลีกับสิ่งเหล่านั้นมากนัก รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเองก็จะเกิดผลดีกับบุคคลนั้น เพราะฉะนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ และจำปี ทิมทอง (2542 : 17-20) ได้กล่าวไว้ว่า ในปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกกำลังให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หรือไอที (IT) ซึ่งหมายถึง ความรู้ในวิธีการประมวล จัดเก็บรวบรวม เรียกใช้ และนำเสนอด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้สำหรับงานไอที คือ

คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสาร โทรคมนาคม ตลอดจน โครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นสายโทรศัพท์ ดาวเทียม หรือเคเบิลใยแก้วนำแสง อินเทอร์เน็ตนับเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการประยุกต์ใช้ไอที หากเราจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารในการทำงานประจำวัน อินเทอร์เน็ตจึงเป็นช่องทางให้เราสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว ข่าวสารหรือเหตุการณ์ความเป็นไปต่าง ๆ ทั่วโลกที่เกิดขึ้นในขณะปัจจุบัน หรือแม้กระทั่งความต้องการในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการศึกษา หรือปฏิบัติงาน ในชีวิตประจำวันก็สามารถสืบค้นได้จากอินเทอร์เน็ตเช่นกัน อินเทอร์เน็ตจึงเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญสำหรับคนในทุกสาขาอาชีพที่จะช่วยให้เรารับรู้ข่าวสารที่เกิดขึ้นในมุมอื่น ๆ ของโลกได้อย่างรวดเร็วกว่าสื่ออื่นไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือแม้แต่โทรทัศน์ หากเราจำเป็นต้องติดต่อกับบุคคลอื่นเป็นประจำไม่ว่าจะอยู่ภายใน หรือภายนอกประเทศ อินเทอร์เน็ตจะช่วยให้สื่อสารกับบุคคลอื่นได้ ทั้งการสนทนาแบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ในเวลานั้น หรือสามารถฝากข้อความอิเล็กทรอนิกส์ไว้กับคอมพิวเตอร์เพื่อรอให้ผู้รับมาเปิดอ่านในเวลาที่เหมาะสมได้ ทำให้เปิดโอกาสในการสื่อสารถึงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลแหล่งใหญ่ที่สุดในโลก และเป็นที่ยอมรับทั้งบริการและเครื่องมือสืบค้นข้อมูลที่หลากหลายจนกระทั่งกล่าวได้ว่า อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในระดับบุคลากรและองค์กร

ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ ที่สามารถจำแนกกลุ่มความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงและมีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยในครั้งนี้ได้ทราบว่าปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ บุคคลที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกวิธีก็จะทำให้เด็กมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดีซึ่งส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ก็จะสูงตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ แจ่มจันทร์ เกียรติกุล (2531 : 26 – 27) ศึกษาพบว่าบทบาทของพ่อแม่ที่มีต่อลูกคือการให้ความรัก ความอบอุ่น การเอาใจใส่ตั้งแต่แรกเกิด ช่วยให้ลูกเติบโตทางกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมอย่างดีที่สุด จัดประสบการณ์สิ่งแวดล้อมที่ดีและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ครอบครัวจะทำหน้าที่ได้ดีเพียงไร ขึ้นอยู่กับบรรยากาศของการอบรมเลี้ยงดูที่แต่ละครอบครัวสร้างขึ้น ทักษะคิดของพ่อแม่ในเรื่องชีวิตครอบครัว ความประพฤติของพ่อแม่ที่มีต่อลูก เหล่านี้รวมกันออกมาเป็นบรรยากาศของครอบครัว ซึ่งหมายถึงวิธีการปฏิบัติที่พ่อแม่แสดงออกต่อลูกนั่นเอง วรรณดี หมู่เย็น (2544 : 31) ได้ศึกษารูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

ที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์พบว่ารูปแบบการสื่อสารในครอบครัวส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้เรียนถ้าครอบครัวใดมีการสื่อสารในเชิงบวก คือการพูดจาไพเราะ แสดงความรัก ความเข้าใจ ความผูกพันมีการสัมผัสด้วยการกอดรัด การตักเตือนด้วยเหตุผล เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นยอมรับส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ให้แก่เด็กได้ศึกษาครอบครัวที่มีการสื่อสารทางลบ เช่น การดูค่างกล่าวด้วยอารมณ์ การบังคับขู่เข็ญ การลงโทษที่รุนแรง

ปัจจัยที่ไม่สามารถจำแนกความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงและความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค ปัจจัยด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และปัจจัยด้านเขาวนปัญญา ทั้ง 4 ปัจจัยนี้มีค่าวิคส์ แลมบ์ดา ที่มีค่ามาก ซึ่งถ้าค่าวิคส์ แลมบ์ดามีค่ามากอำนาจในการจำแนกก็จะน้อยลงหรือจำแนกไม่ได้ และเมื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างค่าของตัวแปรกับค่าคะแนนจำแนกที่คำนวณจากสมการจำแนก ทั้ง 4 ตัวแปร มีความสำคัญต่อสมการจำแนกน้อยมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่าปัจจัยที่สามารถจำแนกความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ดังนั้น ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการส่งเสริมหรือจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทางที่เหมาะสม แนะนำวิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องของผู้ปกครอง มีความเอาใจใส่ลูกหลาน ไม่ปล่อยปะละเลยเพื่อให้นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์ที่เหมาะสมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.2 จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกความฉลาดทางอารมณ์ของผู้วิจัยในครั้งนี้ไม่ควรนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่บริบทต่างกัน เพราะผลที่ได้อาจจะไม่ตรงตามเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยด้านอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางอารมณ์ เช่น การจัดการเรียนการสอนของครู บรรยากาศภายในห้องเรียน สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความปลอดภัยทางอารมณ์ โดยการสร้างเครื่องมือที่ใช้วัดความปลอดภัยทางอารมณ์ให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละช่วงอายุ เพื่อพัฒนาความปลอดภัยของนักเรียนในแต่ละช่วงอายุ และจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นตามไปด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY